

MINISTERIET FOR
BØRN, UNDERVISNING
OG LIGESTILLING

Departementet

Frederiksholms Kanal 21
1220 København K
Tlf. nr.: 32 92 50 00
E-mail: uvm@uvm.dk
www.uvm.dk
CVR nr.: 20453044

Bidrag til besvarelse af henvendelse fra Landsforeningen af forældre til blinde og svagsynede

10. november 2016
Sags nr.:16/12356

Børne- og undervisningsområdet

Ministeriet for børn, undervisning og ligestilling arbejder for at understøtte, at kommuner, skoler og uddannelsesinstitutioner tilbyder børn og unge med alvorlige synshandicap relevante og fyldestgørende rammer og tilbud både i dagtilbud og i grundskole og videre uddannelse.

Det grundlæggende udgangspunkt i lovgivningen på børne- og undervisningsområdet er, at alle børn og unge skal tilbydes den nødvendige støtte og specialpædagogiske bistand for at kunne trives, udvikles og lære samt gennemføre videre uddannelse.

I forhold til de meget små målgrupper, som omfatter børn og unge med alvorligt synshandicap, er den overordnede ramme for den kommunale indsats og den statslige understøttelse af kommunernes indsats den lovgivning, der blev gennemført som opfølgning på den politiske aftale om en kvalificeret indsats for grupper med særlige behov. Aftalen blev indgået i november 2013 med tilslutning fra samtlige partier i Folketinget som opfølgning på evalueringen af kommunalreformen.

Baggrunden for den politiske aftale var bl.a. ønsket om, at der fremadrettet skal ske en bedre koordination og samarbejde om de højt specialiserede undervisningstilbud og en bedre central forankring af viden, der giver en klar ansvarsfordeling i forhold til bl.a. udvikling af viden og som understøtter fastholdelse og formidling af viden.

Kommunerne har fortsat det fulde ansvar for at sikre de nødvendige tilbud til deres borgere, men staten har fået en øget rolle i forhold til at understøtte og koordinere den mest specialiserede indsats.

Ændringerne i forhold til børne- og undervisningsområdet betyder, at VISO har overtaget ansvaret for at tilvejebringe de specialrådgivningsydelser, der hidrører fra de lands- og landsdelsdækkende undervisningstilbud, og at kommunerne har fået det fulde forsyningsansvar på specialundervisningsområdet og mulighed for at overtage de lands- og landsdelsdækkende undervisningstilbud

Gennem VISO har staten dermed fået en ny rolle med ansvar for koordination af vidensudvikling om den mest specialiserede indsats på området. Det understøttes bl.a. af, at VISO udarbejder et oplæg til prioritering og tilrettelæggelse af specialrådgivningen, som drøftes i bestyrelsen og et fagligt råd med repræsentanter fra forskningen.

Etableringen af den nationale koordinationsstruktur og samlingen af specialrådgivningen i VISO skal understøtte, at alle børn og unge med alvorligt synshandicap får den fornødne støtte, så de kan udvikle sig fagligt og trives på lige fod med andre børn.

Det er blandt andet bekymringen for børn og unge med synshandicaps resultater i forhold til afgangsprøver og optagelse på en ungdomsuddannelse, som landsforeningen peger på, der har ført til, at der dels er udarbejdet en forløbsbeskrivelse og kommet en central udmelding i forhold til målgruppen af børn og unge med alvorlige synshandicap.

Forløbsbeskrivelsen, som jeres henvendelse i vidt omfang refererer til, skal danne en faglig ramme for kommunernes indsats og skal være med til at understøtte, at kommunerne yder en helhedsorienteret indsats på tværs af de sociale og undervisningsmæssige indsatser, og at kommunerne sikrer børn og unge hensigtsmæssige overgange mellem dagtilbud og skole og senere ved overgang til ungdomsuddannelse.

Ungdomsuddannelsesområdet

Der er igangsat en række initiativer, der kan understøtte de overgangsproblemer, som landsforeningen peger på.

For at løse udfordringerne i forbindelse med skift fra kommunal til statslig støtte har Styrelsen for Undervisning og Kvalitet indgået samarbejde med synskonsulenterne i kommuner og på de regionale kommunikationscentre og forventer at formalisere samarbejdet yderligere gennem nye aftaler. Styrelsen har ligeledes en aftale med Instituttet for Blinde og Svagsynede. Samarbejdsaftaler gør det muligt at koordinere oplysninger om støttebehovet hos eleven og at sørge for, at den specialpædagogiske støtte i form af udlevering af nye it-hjælpemidler og en instruktion hertil kan være klar ved starten på en ungdomsuddannelse samt at der er formaliserede rammer for opfølgningen gennem uddannelsen

Opfølgning på det af regeringen iværksatte eftersyn af inklusion

Det er regeringens ambition, at alle elever skal udvikle sig fagligt og socialt og trives i skolens faglige og sociale fællesskaber. Fra mange sider er der imidlertid blevet peget på, at inklusionen ikke har fungeret alle steder.

Det var baggrunden for, at regeringen i efteråret 2015 iværksatte et eftersyn af inklusion i folkeskolen.

Det gennemførte inklusionseftersyn har bekræftet, at arbejdet med inklusion er kommet langt. Flere elever er blevet en del af den almene undervisning, og der er positive tendenser i forhold til elevernes trivsel

og faglige udvikling. Det ekspertgruppen for inklusionseftersynets vurdering, at folkeskolen udgør et godt fundament for arbejdet med inkluderende læringsmiljøer, bredere fællesskaber og faglig udvikling og trivsel for eleverne.

Men eftersynet viser også, at der er store udfordringer, og ekspertgruppen er kommet med en lang række anbefalinger til både ministeriet, kommunalbestyrelserne og skoleledelserne.

Ministeriet har iværksat en omfattende indsats for at understøtte, at anbefalingerne bliver en realitet i kommuner og skoler, så bl.a. lærere og pædagoger oplever, at de lettere får sparring og hjælp til at løfte opgaven, og at der hurtigere sættes ind i forhold til de elever, der mistrives og ikke udvikler sig fagligt.

Det omfatter bl.a. formidling af viden om, at kommuner og skoler kan få specialrådgivning gennem VISO, og at både kommuner, skoler og forældre kan rette direkte henvendelse til de leverandører, som VISO har indgået kontrakter med som fx Synscenter Refsnæs.

Ministeriet for Børn, Undervisning og Ligestilling er gået i gang med at følge op på de anbefalinger, der er rettet mod ministeriet, og fremsætter her i 2016 et lovforslag, der understøtter regeringens ambition.

Ministeriets læringskonsulenter i Styrelsen for Undervisning og Kvalitet gør en stor indsats for at understøtte kommuner og skoler med at lykkes med dette mål. Som opfølgning på ekspertgruppens anbefalinger styrker læringskonsulenterne bl.a. indsatsen i forhold til tidlig indsats i dagtilbud og indskoling.

Læringskonsulenterne tilbyder vejledningsforløb med afsæt i de enkelte kommuners særlige udfordringer, og trivsel er et af læringskonsulenternes nye vejledningstemaer.

Styrelsen for Undervisning og Kvalitet formidler endvidere viden om forløbsbeskrivelsen for børn og unge med alvorlige synshandicap på bl.a. informationsmøder for nogle af de centrale aktører som kommunernes pædagogiske psykologiske rådgivning.

Landsforeningens forslag om bl.a. en Task Force rækker videre end disse initiativer, men ministeriet vurderer, at der med den etablerede nationale koordinationsstruktur, samlingen af specialrådgivningen i VISO og opfølgningen på inklusionseftersynets anbefalinger er skabt et nyt grundlag for at arbejde for at forbedre undervisnings- og uddannelsesresultaterne for børn og unge med alvorlige synshandicap.